

mei '70

Kunstwerk van de maand

Het afgebeelde kunstwerk is gedurende de maand mei geëxposeerd in het grafiekzaaltje van de afdeling "Kunst na 1850", Maliebaan 42 (Buslijn 3).



Samuel Jessurun de Mesquita

(1868-1944)

Acht menselijke figuren, ets, 1931.

33,8 x 33,8

Inv. nr. 13149

Samuel Jessurun de Mesquita behoort tot de belangrijkste vooroorlogse grafische kunstenaars in Nederland. Nadat hij op 76-jarige leeftijd, na een produktieve kunstenaarsloopbaan, met zijn vrouw en zoon begin 1944 door de bezetter werd weggevoerd om nooit meer terug te keren, werd een groot deel van zijn oeuvre gestolen en vernietigd.

De kunst van de Mesquita is te situeren tussen de periode van de Jugendstil en het Symbolisme enerzijds en de Stijl-beweging anderzijds. Zijn oeuvre, dat naast etsen, houtsneden en litho's ook tekeningen en aquarellen bevat, is echter niet definitief bij een stroming onder te brengen, wat zijn sterke persoonlijkheid bevestigt.

De ets "Acht menselijke figuren" is een typisch voorbeeld van de sensitivistische werken die in het oeuvre van de Mesquita een aparte, bijzonder boeiende plaats innemen.

De acht figuren zijn zo over het vierkante blad geschikt dat bij het eerste gezicht niet een bepaald figuur de aandacht opeist. Nochtans valt het kleine figuurtje onderaan links enigszins buiten de toon: het is dynamischer dan de andere figuren. De driekwart figuren in de bovenhelft zijn alle in zij-aanzicht, de half-figuren in de benedenhelft alle in voor-aanzicht voorgesteld. Het zijn geen portretten noch karikaturen; het gaat om de expressie van een lyrische intensiteit, gebaseerd op een innerlijke spanning. Het is de uitbeelding van wat nauwelijks uit te beelden is. Een kunstenaar als de Mesquita kon hierbij volstaan — zoals het duidelijkst merkbaar is bij de figuur uiterst rechts — met een minimum aan omtreklijnen. Ritmisch spontaan haalt hij kordaat en met grote technische beheersing ons een sobere en tevens grootse figuur voor de geest. De kunst van de Mesquita is op zoek naar de essentie en wil aan de hand van de klassieke beeld- en vormtaal een eigen wereld creëren. Dit weet deze kunstenaar tegelijkertijd sober en monumentaal uit te beelden. Zijn kunst getuigt van een merkwaardige geestelijke grootsheid.